

Bassa de Can Gispert

Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Can Gispert
Emplaçament A prop dels antics terrenys de cultiu de les cases de Can Gispert, per sota del terraplè de la B24.

Coordenades:

Latitud: 41.392734
Longitud: 1.955805
UTM Est (X): 412705
UTM Nord (Y): 4582881

Classificació

Número de fitxa 08068 - 220
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Actualment la bassa es troba sense aigua, i la mina també seca. Hi ha hagut una gran afectació per les obres de la carretera B24, per la qual cosa, caldria una bona neteja i definició física del seu perímetre.

Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 2730404DF1823S0001DB

Fitxes associades:

[Fàbrica del Gispert - la Fabriqueta](#)

[Mina de Can Gispert](#)

[Casa del Tubo - Casa de la Turbina](#)

Autoria de la fitxa Juana María Huélamo Gabaldón - Kuanum

Descripció

Bassa excavada a la roca mare per l'acumulació i regulació del cabdal d'aigua. Aquesta, forma part d'un complex d'abastiment hidràulic constituït per una mina i canals, tot construït per tal de proporcionar energia a través d'una turbina, a la fàbrica de Can Gispert.

La bassa es va excavar a la terra mare. Les canalitzacions agafaven l'aigua de la riera a través d'una mina, de la qual encara persisteix la boca. La mina que li proporcionava l'aigua, està excavada al sauló. Les canalitzacions tenen diversos registres fets de maons. Tot està molt emboscat per falta de manteniment i d'aigua.

Observacions:

Tot està molt emboscat per falta de manteniment.

Història

La bassa fins i tot s'havia fet servir per esbarjo, tal com mostra una fotografia d'inicis del segle XX.

Manuel Gispert va adquirir una finca de 26.924,74 m² per 8.602 pts. El terreny, on es preveia construir la fàbrica, era una vinya amb oliveres, figueres i ceps que Josep Armengol i Julivert cultivava, afirmant que tenia dret per contracte amb el rector. Després d'un judici i una apel·lació, Gispert va guanyar.

Amb els terrenys ja a nom seu, Gispert va obtenir autorització del governador civil per construir un canal i una resclosa, amb la condició que l'aigua fos utilitzada només per a la fàbrica i després retornada a la riera. Les obres van començar l'11 de setembre de 1875. El mateix any, Gispert es va casar amb Ana Blanch i Santacruz, i també va néixer el seu fill Manuel.

L'any següent, es va completar la construcció de la fàbrica, que es va llogar a Josep Casabó Roselló de l'empresa tèxtil Castellà, Casabó i cia, per vint anys. Casabó va finançar les obres, pagant els lloguers per avançat.

La inauguració de la fàbrica va ser ben rebuda, ja que oferia feina a les dones, convertint-se en la primera indústria local a fer-ho. Manuel Gispert no va gestionar personalment la fàbrica de filats, perquè va continuar amb la seva feina d'enginyer i la va llogar a diversos fabricants. La fàbrica era coneguda com "la fabriqueta" pel poble, pel fet que no era molt gran en comparació amb altres fàbriques tèxtils. Tot i que Gispert tenia plans d'ampliar-la, mai els va portar a terme.

El problema del cabal de l'aigua va ser una constant, entrant en competència amb els regants dels terrenys de la Torre de les Monges i altres indústries com els molins, donant lloc a disputes i plets.

Bibliografia

SERRA, Rosaura; GÓMEZ, Èric (2023). "Especial. La fàbrica de filats de Manuel Gispert". *El Gresol*, núm. 14. Butlletí del Grup de Recerca de Cervelló Maig 2023. Institut Ramon Muntaner i Ajuntament de

Cervelló.

